

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1362/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-242/24-A

Název	Střední odborná škola Jarov
Sídlo	Učňovská 1, 190 00 Praha 9
E-mail	sekret@skolajarov.cz
IČO	00 300 268
Identifikátor	600 006 280
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Janeček
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Pod Táborem 17, 190 00 Praha 9 Učňovská 1, 190 00 Praha 9
Inspekční činnost na místě	18. 4. 2024 – 23. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Střední odborná škola Jarov (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost střední školy a domova mládeže. Poskytuje technické, zahradnické a ekonomické vzdělání ve 40 oborech čtyřletého studia zakončených maturitních zkouškou, dvouletého nástavbového studia a tříletých oborech s výučním listem. Většina nabízených oborů je

realizovaná v denní formě vzdělávání. Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 prošla instituce řadou změn. Došlo ke změně názvu školy, což souvisí s úpravou nabídky vyučovaných oborů, vzrostla také naplněnost školy z 65 % na 84 %. K termínu inspekce se ve škole vzdělávalo 1438 žáků v 66 třídách, v domově mládeže bylo zapsáno 74 ubytovaných ve 3 výchovných skupinách (nejvyšší povolený počet je tak zcela naplněn).

Vzdělávání probíhá v rozlehlém areálu na Jarově v Učňovské ulici s budovami pro teoretickou výuku, odborný výcvik, domovem mládeže, bazénem a sportovišti. Praktické vyučování zahradnických oborů se uskutečňuje na odloučeném pracovišti Pod Tábořem, které disponuje skleníky, moderní vazárnou a botanickou zahradou, která je přístupná veřejnosti. Škola rovněž provozuje prodejnu květin v Jungmannově ulici v Praze 1.

Instituce své odborné zaměření podporuje členstvím v řadě profesních svazů a asociací i úzkou spoluprací se sociálními partnery. Na veřejnosti se úspěšně prezentuje výsledky práce svých žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2008, v řídicí práci vychází z dlouholeté tradice školy, efektivně zúročuje své manažerské zkušenosti, odbornost a znalost profesního prostředí. Nastavená koncepce rozvoje školy zohledňuje koncepční záměry zřizovatele a vytváří předpoklady pro naplňování školních vzdělávacích programů. Aktualizované priority a cíle vycházejí z výsledků vlastní analýzy školy, reagují na aktuální společenskou poptávku na trhu práce (realizované změny v nabídce vyučovaných oborů, např. otevření oboru Management ve sportu) a reflektují potřeby žáků i pedagogů. Systematicky naplňuje reálně nastavený a pedagogy sdílený záměr rozvoje instituce. Dokladem úspěšně naplňované koncepce rozvoje školy je narůstající zájem uchazečů o vzdělávací nabídku, vysoká naplněnost školy, zapojení do rozmanitých projektů a aktivit podporujících rozvoj klíčových kompetencí žáků, zkvalitňování materiálně technického zázemí školy a výborná uplatnitelnost absolventů na trhu práce.

Realizovaný způsob řízení a členitá organizační struktura odpovídají velikosti a podmínkám školy. Účelné přerozdělení kompetencí mezi vedoucí pedagogické pracovníky (zástupci ředitele, kteří řídí výchovně vzdělávací proces a koordinují činnost učitelů a vychovatelů, včetně pracovníků školního poradenského pracoviště) a nepedagogické pracovníky, kteří zajišťují provoz celé instituce, umožňuje její plynulé fungování. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy prostřednictvím jednání pedagogické rady. Elektronický informační systém školy přispívá k účinnému přenosu informací mezi všemi aktéry vzdělávání. Efektivnímu sdílení informací napomáhá rovněž nastavený systém pravidelných porad na různých úrovních i každodenní neformální komunikace jednotlivých účastníků vzdělávání. Pedagogové efektivně spolupracují v rámci předmětových komisí či při realizaci vzdělávání formou četných rozvíjejících aktivit.

Nastavené kontrolní mechanismy umožňují objektivní hodnocení úrovně vzdělávání a práce pedagogických pracovníků. Hospitační činnost je realizována zástupci ředitele a vedoucími učiteli. Oblast řízení a evaluace kvality pedagogického procesu však vyžaduje v některých aspektech zlepšení. Zjištění z hospitací, v nichž často schází vhodná doporučení pro zlepšení pedagogické práce, jsou projednávána převážně formou individuální zpětné vazby k práci učitele. Pro zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy není v dostatečné míře využito systematické sdílení poznatků z hospitační činnosti např. v rámci pedagogické rady a jejich cílené využívání k eliminaci některých nedostatků nebo k ověření posunu úrovně pedagogické práce např. prostřednictvím následných hospitací.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Po rozšíření pedagogického sboru zajišťuje vzdělávání 160 pedagogických pracovníků, z nichž většina splňuje předpoklad odborné kvalifikace. Předností pedagogického sboru jsou odborná erudice a propojenost učitelů s reálnou praxí. Odborný růst pedagogů je podporován v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z potřeb školy a preference vyučujících. Začínajícím učitelům je poskytována podpora uvádějících učitelů, vedoucích příslušných metodických orgánů i členů vedení školy.

K naplňování profilu absolventa napomáhá úzká spolupráce školy s četnými sociálními partnery (především se řemeslnými cechy, profesními svazy, výrobci a firmami), jež zajišťuje nezbytnou vazbu teoretického odborného vzdělávání na praxi, inovaci obsahu učiva, rozvoj praktických dovedností žáků i profesní růst pedagogů. Vedení instituce aktivně rozvíjí partnerské vztahy se zahraničními školami. Četné výjezdy žáků či setkání organizovaná školou umožňují výměnu odborných názorů a zkušeností a podporují rozvoj jazykových kompetencí žáků. Vedení školy podporuje sounáležitost žáků se školou, jejich aktivní činnost se odráží v zapojení do života školy prostřednictvím žakovského parlamentu. Konstruktivní vztahy vytváří vedení školy i se zřizovatelem, jenž se významně podílí na zlepšování materiálních podmínek vzdělávání.

Řediteli se daří získávat nadstandardní finanční prostředky ze státního rozpočtu, od zřizovatele, doplňkovou činností, dary a především zapojením do rozvojových programů, grantů a projektů ESF. V souladu se stanovenými prioritami rozvoje školy a udržením současných trendů ve výuce ředitel systematicky zkvalitňuje materiálně technické zázemí pro praktickou i teoretickou výuku (učebny a dílny vybavené nejmodernější technikou, nová vazárna květin, inteligentní budova v areálu na Jarově aj.).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem většiny hospitovaných hodin byla příznivá pracovní atmosféra podporující učení. Žáci dodržovali pravidla přirozené komunikace a respektovali stanovené postupy.

Kvalita teoretické výuky byla výrazněji ovlivněna přístupem učitelů i mírou jejich pedagogických zkušeností, což se promítalo v různé úrovni metodické a didaktické propracovanosti vyučovacích hodin. Zdařilé sledované hodiny měly promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle a tématu, byly organizačně dobře připraveny a zvládnuty. Vzdělávací strategie obvykle rozvíjely vědomosti a dovednosti žáků, ve vyšších ročnících směřovaly k přípravě žáků k ukončení studia. Požadavky na žáky byly většinou přiměřené, nové učivo bylo podáváno srozumitelně a v logických souvislostech. Převládala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací žáků, případně řízeným rozhovorem. Jen v menší části hodin vytvořili vyučující dostatečný prostor ke vzájemné interakci žáků zařazením skupinové práce či práce ve dvojicích. Předávání hotových poznatků v kombinaci s méně pestrými metodami a formami výuky v části hodin vedlo k nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky a k jejich menší spoluúčasti na vzdělávání. Vhodná práce s chybou ve většině hodin vedla žáky k samostatnému zdůvodnění a aplikaci správného postupu práce. Náročnost výuky a smyslového vnímání žáků byly účelně podpořeny uplatněním projekční a didaktické techniky nebo přehledným grafickým záznamem na tabuli.

Efektivitu vzdělávání v části hospitované teoretické výuky snižovaly některé méně účinné didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky. V části vyučovacích předmětů scházela efektivní práce s učebnicí, s odborným textem a různými informačními zdroji, která by podporovala samostatnost žáků a rozvoj jejich kritického myšlení (vyhledávání klíčových

slov, ověřování reálií, vyhodnocování údajů). Jen v menší míře byli žáci vedeni k nalezení příčinných souvislostí a jejich interpretaci. Obsahová či časová diferenciacie učiva, která by zvýšila účinnost vzdělávání pro žáky s rozdílnými studijními předpoklady i individuálním tempem práce, včetně žáků nadaných či žáků se zvýšeným zájmem o vyučovaný předmět, nebyla ve výuce příliš patrná. Učitelé si zároveň ne vždy ověřovali, zda a na jaké úrovni žáci zvládli obsah aktuálně probíraného učiva. V závěrečné fázi vyučovacích hodin převážná část učitelů opomíjela shrnutí probraného učiva a vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle. Pedagogové rovněž většinou nevyužívali formativní funkci hodnocení, žáci byli jen ojediněle vedeni k objektivnímu hodnocení kvality práce svých vrstevníků a k posouzení vlastního výkonu, které by podpořilo jejich schopnost sebereflexe. V některých hodinách nebyl vytvořen dostatečný prostor pro souvislejší mluvený projev žáků, projevila se také nižší míra jazykové kultury ve vyučování.

Sledované praktické vyučování bylo realizováno na vysoké úrovni. Prováděné činnosti respektovaly specifika jednotlivých oborů. Kvalitu praktického vyučování pozitivně ovlivňovala erudovanost učitelů i jejich profesní zkušenosti v daném oboru. Průběh vyučování se vyznačoval individuálním přístupem vyučujících, kteří efektivně propojovali teoretické znalosti s rozvojem praktických dovedností, důraz kladli na budování pozitivního vztahu ke zvolené profesi. Žáci pracovali především ve dvojicích či samostatně vždy s vhodnou dopomocí učitelů. Upevňovali si správné pracovní návyky a osvojovali potřebné pracovní postupy. Používali vhodný pracovní oděv, ochranné pomůcky a dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví. Zvolené pracovní tempo respektovalo individuální možnosti a schopnosti žáků. Učitelé poskytovali žákům průběžnou zpětnou vazbu využitelnou pro další učení, vhodně pracovali s chybou, nechyběly názorné ukázky či instruktáže. Hodnocení žáků bylo komplexní, hodnocena byla kvalita odvedené práce včetně dodržování pracovních postupů a zásad bezpečnosti práce. Důraz byl kladen na upevnění potřebných znalostí a dovedností, rozvíjena byla zejména schopnost žáků aplikovat teoretické poznatky v každodenním životě. Kvalitní realizace praktického vyučování umožňuje žákům získání kompetencí, které odpovídají potřebným požadavkům praxe.

Domov mládeže vytváří podmínky pro zdravý životní styl a psychohygienu žáků. Nabízí nejrůznější pravidelné a příležitostné aktivity, které vycházejí zejména z jejich studijních potřeb a individuálních zájmů. Přispívají k aktivnímu a smysluplnému využití volného času a zároveň cíleně posilují osobnostní a sociální rozvoj a sebepoznání ubytovaných. Žáci jsou vedeni k samostatnosti a převzetí zodpovědnosti za svůj vlastní život.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků ovlivňuje narůstající zájem uchazečů o nabízené obory vzdělání. Ke studiu ve střední škole jsou přijímáni uchazeči na základě jednotné přijímací zkoušky a podle úspěšnosti v předchozím vzdělávání.

Skupinové i individuální výsledky jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. Ke zjišťování dosažené úrovně osvojených vědomostí a dovedností žáků a k ověřování míry zvládnutí očekávaných výstupů školních vzdělávacích programů používá škola standardní nástroje, např. různé formy písemného a ústního zkoušení či hodnocení praktických činností žáků. Žáky vytvářená portfolia slouží jako diagnostický a hodnoticí nástroj pro sledování a zajišťování kvality praktického vyučování i sledování získaných kompetencí v průběhu studia. Nezávislou zpětnou vazbu o úrovni vědomostí žáků představuje i externí hodnocení, do něhož se škola příležitostně zapojuje. Z výstupů výběrového zjišťování ČŠI vyplývá, že

v oblasti čtenářské a přírodovědné gramotnosti dosáhli žáci školy ve školním roce 2022/2023 v porovnání s průměrem ČR slabších výsledků.

Významným ukazatelem kvality poskytovaného vzdělávání je úspěšnost žáků u závěrečných a maturitních zkoušek. Ve sledovaném období dvou školních let byla jejich úspěšnost ovlivněna mj. typem oboru, aktuálním složením tříd i počtem konajících žáků. Výsledky žáků u maturitní zkoušky vykazovaly ve sledovaném období kolísavou úroveň v jejich jednotlivých částech. Nejlepších výsledků ve společné i profilové části maturitní zkoušky dosahovali žáci oboru Nábytkářská a dřevařská výroba. Velmi dobrých výsledků ve společné části maturitní zkoušky dosahují žáci oborů Ekonomika a podnikání, Technická zařízení budov a Stavebnictví v cizích jazycích. V nastavbových oborech je úspěšnost žáků školy ve společné části maturitní zkoušky ve srovnání s republikovým průměrem v dané skupině oborů nižší. Žáci oborů s výučním listem dosahují u závěrečných zkoušek velmi dobrých výsledků, ve sledovaném období posledních dvou školních let byla jejich úspěšnost více než devadesátiprocentní.

Nastavený systém poradenských služeb a individuální podpora žáků vychází z potřeb školy. Početné školní poradenské pracoviště (tři výchovní poradci, speciální pedagog, metodik prevence, dva školní psychologové) poskytuje žákům komplexní psychologickou, preventivní a inkluzivní péči, zajišťuje spolupráci s rodiči a specializovanými pracovišti. Pracoviště nabízí standardní služby v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem a prevence rizikového chování žáků nebo diagnostických činností. Kariérové poradenství je cíleně věnováno dalšímu profesnímu či studijnímu směřování žáků.

Průběžně realizované adaptační a preventivní aktivity prolínají celým vzdělávacím cyklem, např. adaptační pobyty, sportovní kurzy, tematické programy, a přispívají tak ke zvládnutí nároků středoškolského vzdělávání, k utváření pozitivních třídních vazeb a ke včasnému podchycení vzdělávacích problémů nebo rizikových projevů chování. Identifikované projevy problémového chování jsou řešeny v souladu se stanovenými pravidly a vzhledem k jejich závažnosti, např. pohovorem s třídním učitelem, výchovným jednáním na úrovni vedení školy, hodnocením sníženým stupněm chování. Méně je využíván motivační efekt kladných výchovných opatření, převažují udělená kázeňská opatření. Nastavené preventivní mechanismy jsou převážně funkční, o čemž mj. svědčí průměrné počty zameškaných hodin (95 hodin na žáka).

Vedení školy a pedagogové motivují žáky k učení a zájmu o zvolený obor. Efektivními nástroji rozvoje individuálního potenciálu žáků jsou mj. tematické exkurze, zahraniční odborné stáže, účast v programu Erasmus+. Soustavná pedagogická práce a spolupráce se sociálními partnery napomáhá nejen k úspěšné reprezentaci školy v soutěžích, v nichž se žáci školy umísťují na předních místech, ale i k budoucímu profesnímu uplatnění žáků. Kvalitní naplňování profilace žáků se odráží i v úspěšnosti absolventů při přijetí ke studiu na vysoké či vyšší odborné školy.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 došlo ke změně názvu školy, vzrostla její naplněnost, zvýšil se počet žáků, tříd i pedagogů. Vedení školy kontinuálně zlepšuje materiálně technické vybavení pro výuku.

Silné stránky

- přínosná spolupráce s četnými sociálními partnery vytvářející podmínky pro lepší uplatnitelnost absolventů na trhu práce (1.5)
- nadstandardní činnost ředitele školy při zajišťování finančních prostředků na rozvoj moderního materiálně technického zázemí pro realizaci všech vzdělávacích programů (2.4)
- účinná podpora rozvoje odborných kompetencí žáků soustavným propojováním teoretických poznatků s využitím v praxi, kvalitní realizací praktického vyučování i prostřednictvím projektových aktivit (4.2)
- podpora všestranného osobnostního rozvoje žáků formou rozšiřujících vzdělávacích aktivit (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nižší efektivita kontroly kvality vzdělávání a zpětnovazebních mechanismů projevující se v rozdílné úrovni kvality výuky (2.1)
- nižší míra obsahové a časové diferenciací výuky vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků (4.3)
- nízká míra zapojení žáků do evaluačního procesu ve výuce, nedostatečné využívání vzájemného hodnocení žáků podle stanovených kritérií či sebereflexe vlastního učebního pokroku (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve větší míře zařazovat diferencované zadávání úkolů vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků, využívat zpětnovazební nástroje během výuky, zařazovat hodnocení žáků podle předem známých kritérií
- lépe dodržovat strukturu vyučovací hodiny a její efektivní časové a organizační rozvržení, efektivněji pracovat se závěry vyučovacích hodin, důsledně ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle
- metodicky podporovat učitele, zaměřit hospitační činnost na sledování pokroku jejich pedagogické práce a následnou kontrolu
- v teoretické výuce častěji zařazovat aktivizační metody a formy podporující spoluúčast žáků na výchovně vzdělávacím procesu

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Střední odborná škola Jarov, Praha 9, Učňovská 100/1 ze dne 3. 5. 2019
2. Jmenovací dekret ředitele příspěvkové organizace Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 ze dne 23. 6. 2008, včetně potvrzení ve funkci ze dne 4. 4. 2019
3. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání 41-44-M/01 Zahradnictví, 41-52-H/01 Zahradník, 41-52-E/01 Zahradnické práce, 36-52-H/01 Instalatér, 33-56-H/01 Truhlář, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání s názvem Management ve sportu, účinné k datu inspekce
4. Výroční zpráva Střední odborné školy Jarov za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
5. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
6. Třídní knihy ve školním roce 2023/2024 vedené k termínu inspekční činnosti
7. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti, vybraný vzorek
10. Účetní závěrka za kalendářní rok 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Zuzana Bejrová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, školní inspektor

Mgr. Tomáš Šimek, školní inspektor

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ing. Ludmila Svobodová, přizvaná osoba

15. 5. 2024